

טור' כץ דוד

286380

בן שינה וחיים

נולד ב- כ"ו שבט תרצ"ה 30.1.1935

התגייס לצה"ל באוקטובר 1953

שרת בגדוד הבוקעים הראשון (51)

נפל ב- כ"ח סיוון תשי"ד 29.6.1954

בעת שירותו הצבאי.

בן חיים דוד,

בן חיים ושיינה. נולד ביום כ"ו בשבט תרצ"ה
(30.1.1935) בעיר בוטושני שברומניה. סיים שמונה
מחלקות של בית-ספר יסודי בעירו. עלה לארץ בשנת
1951 והתחנך בכפר-הנוער הדתי שליד כפר-חסידיים
במסגרת "עליית-הנוער" עד גיוסו לצה"ל באוקטובר
1953. נפטר ביום כ"ח בסיון תשי"ד (29.6.1954)
והובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי
בנתניה.

"יהי זכרו ברוך".

קיבוץ גלויות

קשיי תקשורת

לחטיבת "גולני" בראשית שנות החמישים היו קשיים רבים, שבאו לידי ביטוי בולט בקרב על תל אל-מוטילה. לדעת הוועדה, התקשו חיילי היחידה ליצור תקשורת בעת הקרב וזאת בגלל הריבוי בשפות הדיבור (רק 10 אחוזים מן החיילים היו ילידי הארץ ומערב אירופה).

רמת החיילים – כך טענה הוועדה – לא היתה גבוהה גם מפני שחלקם לא השלימו את אימוניהם (לרבות אימון הפרט), והטובים מביניהם היו אלה שנפגעו ראשונים, בפעולת תל אל-מוטילה.

ותיקי מלחמת העצמאות החלו משתחררים, ואת מקומם תפסו מתגייסים צעירים מבני העלייה החדשה. חיילים אלה – אף שהיתה להם זיקה עמוקה למולדת ולערפי האומה – באו לתטיבה ללא ערכי משמעת ומוראל, וללא היכרות עם תנאי הארץ ושפתה. בפני החטיבה ניצבו בעיות חברתיות קשות בנוסף לעומס התפקודים הבטחוניים.

היה צורך ללמד את החיילים החדשים עברית, להקנות להם ערכים ולסייע בהשתלבותם במערך הבטחוני של המדינה. כן היה על מפקדי החטיבה לאמן את חייליה ולגבש את היחידות, כדי שתוכן לנה להשתלב בתפקידי ההגנה על הגבולות, סוורים ופעולות מנע כנגד מעשי התוקפנות של הערבים. תקופה זו היתה תקופת מעבר לחטיבת "גולני", אשר לוחמיה עסקו בתפקידי הגנה, אבטחה ותפקידי דים אחרים. בכלל היו אלה שנים קשות למדינת ישראל. העלייה ההמונית בראשית שנות ה-50 הציבה בעיות קשות של קליטה כלכלית וחברתית, בעיות הקשורות בהתיישבות בקנה מידה נרחב ובעיות הקשורות במעבר המוני של עולים ממקצו עות בלתי יצרניים לכפר ולתעשייה.

בראשית 1950 הוקמו בארץ המעברות הראשונות, שהטביעו את חותמן על נוף הארץ במחצית הראשונה של שנות ה-50. מיקומן של המעברות נקבע על יסוד אפשרויות התעסוקה, ולפיכך הוחלט על פיזורן בכל חלקי הארץ – ממטולה בצפון ועד לירוחם בדרום. מיספרן של המעברות הגיע לכדי 120, ורבים מחייליה החדשים של חטיבת "גולני" המתחדשת באו מקרב המעברות.

היו בעיות קשות ב"גולני" של אותם ימים: אי ידיעת השפה העברית, בעיות של נפקדים וערוקים, בעיות של שימוש בסמים, בעיות של חוסר קומוניקציה ובעיות סעד תמורות ביותר. ואולם העבודה השליחותית שביצעו מפקדי החטיבה, כרו בס ותיקי תש"ח, עשתה את שלה. נוצר קשר אישי עם החייל, והוא החל להאמין במפקד שלו, ראה בו חבר ושיתף אותו בבעיותיו.

תיק מפקד החטיבה של אותם ימים מלא בעשרות ומאות מכתבי חיילים משוחררים, ששמרו על קשר עם מפקדיהם, כתבו להם בעברית רצופה ועמוסת שגיאות כיצד הם מסתדרים באורחות, ובמיקרים לא מעטים אף ביקשו את עזרת המג"ד או המח"ט בניסיון להתקבל למקום עבודה.

גם את פעולותיה הצבאיות של "גולני" בראשית שנות ה-50 צריך להבין דרך היכרות מעמיקה של אותה תקופה. קליטת העלייה ומיוונה בתרבות ובחברה הישראלית תוך הקניית בסיס כלכלי לעו לה, היוו את עיקר המאמצים ותבעו השקעת מירב הפוטנציאל של המדינה. הצבא רחב-ההיקף של מלחמת העצמאות פורק, ואת מקומו תפס צבא סדיר קטן-ההיקף ומערך מילואים רחב-ההיקף, שעליו הושתת עיקר כוחו של צה"ל.

המשימות הצבאיות שהוטלו בתקופה זו על חטיבת "גולני" כללו תפקידי שמירה, אבטחה ופטרול. גודל "גדעון" החזיק את גבול הצפון, אך מובן שלא היתה זו תפיסת קו במושגים המוכרים היום. חוליות קטנות של חיילי הגרוד התפרסו במקומות הנישים בגבול הצפון והפגינו נוכחות. אם למשל, היו מתבצעות עבודות בייבוש החולה והוטל על "גולני" לאבטח את האיזור, היתה נשלחת כיתה עם הנשק הכיתתי שלה, ובמיקרה הטוב יותר, היו מוסיפים לקבוצת החיילים גם מקלע בינוני. כך הוחזק קו הצפון. השקט בקו הגבול עם סוריה לא ארך, זמן רב.

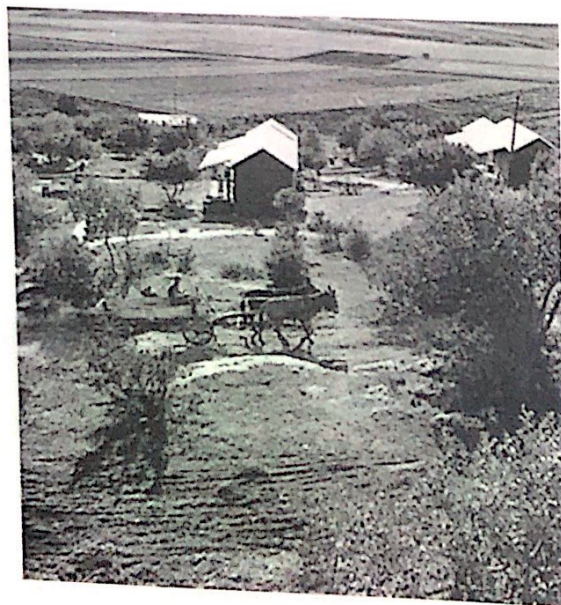
עיר הולדתו של דוד כץ

כפר הנוער הדתי בו למד דוד כץ ז"ל

כפר הנוער הדתי הוקם בשנת תרצ"ח 1937 והוא שוכן ליד מושב כפר חסידים, הסמוך לטבעון. בין מקימי הכפר ד"ר אהרון ברט, הנרייטה סאלד ועקיבא ארנסט סימון. אברהם אויגן מיכאליס שימש מייסדו ומנהלו הראשון של המוסד. החזון החינוכי של הכפר הוא תורה ועבודה – חינוך הנוער לאהבת הארץ ולחלוציות. הכפר מחנך נוער מכל

שדרות האוכלוסייה, והיה גורם משמעותי מאוד בעיצובה של מדינת ישראל.

באימונים

בשדה קוץ ודרדר. קיבוץ הגלויות של "נולני" בשנות ה-50 הראשונות באימוני שדאות.

מפקד החטיבה בזמן שירותו הצבאי של דוד ז"ל

תת אלוף (מיל.)
שדמי יששכר (ישכה)

מפקד חטיבת "גולני" 1954-1955

ישכה שדמי, בנו של אל"מ נחום שדמי - איש אירגון ה"הגנה", נולד בשנת 1923 בישראל. התגייס לפלמ"ח ובמסגרתו נשלח להקים את יחידת "משמר התופים" של איזור השומרון.

את מלחמת העצמאות החל כמפקד פלוגה במבצע "נחשון", ומאוחר יותר שימש סגן מפקד הגדוד החמישי של חטיבת "הראל". פיקד על הגדוד השביעי בחטיבת "הנגב" של הפלמ"ח. היה ממפקדיו הראשונים של בית הספר לקצינים של צה"ל, אשר הוקם סמוך לסיום מלחמת העצמאות.

בשנת 1952 מונה למפקד פיקוד ההדרכה ואחר כך למפקד חטיבת "גולני" ולעוזר ראש מה"ד במטכ"ל לתורת חיל הרגלים.

במערכת סיני שימש כמפקד חטיבה באיזור המרכז, אשר פעלה באיזור כפר-קאסם, שם אירעה ההתנגשות בין חיילי צה"ל לאנשי הכפר. נשפט בבית הדין הצבאי ונדון לקנס של אגורה על ביצוע עוצר אולם זוכה מכל אשמה הקשורה לטבח. השתחרר מצבא הקבע בשנת 1962.

נזכור אחים ורעים אשר יצאו עמנו בפלוגות הלוחמים -
אנחנו חזרנו והמה לא ישובו עוד.

גלים גלים עלו, שטפו וחזרו - המה נותרו על חוף איך - שוב.

צעירים יצאו וחטונים, נאים ותמימים כצמח השדה, עד שהשיגתם
העופרת ורסיסי המוות קטלום.

איש אחר איש נשמטו ונמלו בשדות, כל בן לאמו, כל אב לילדיו,
כל אוהב לאוהביו - מלוא כל הארץ.

היום שדגלינו מתנופפים מים ועד ים, ומישימוך ועד פסגות,-
האיך קול קורא לנו עתה, היום, וזכרם של אלה אשר להם לא
יתנופפו עוד דגלים, ולהם לא תניב עוד האדמה?

ובכח נזכור את הנופלים אשר אינם עמנו פה היום.

אומרים שפחדים
הם סימן ליופי וחן
והדבר
אלו הם אצלק
הם נראים לי תמידי
עצובים
וסקטים
וסוקטים...